

múzeum képtárában láthatók. (Kovács Mihály sok időt töltött és sokat dolgozott Egerben. Itt készült *Árpád pajzsra emeltetése* című, legjelentősebb alkotása is, mely kilenc évtizeddel a megfestése után a második világháború áldozata lett.) Ismertebb festményei az egri képtárban: *Olasz vízimalom* (1844), *A művész felesége* (1864), *Őnarckép* (1870), *Az egyházi átok kihirdetése Dózsa Györgyre és híveire* (1875–76).

Számos művét őrzik a Magyar Nemzeti Galériában, például *Tinódi Lantos Sebestyén Török Bálint udvarában* című festményét.

A második világháború idején elpusztult *Árpád pajzsra emeltetése*-t ismerte minden biztonnyal Arany János is, hiszen Kovács Mihálynak erről a képeről a pesti műcsarnok-egyesület 1854-ben könyomatú mûlap-másolatokat készíttetett. Persze eredetiben is láthatta ezt Arany később — a Szépművészeti Múzeumban.

Scheiber Sándor—Zsoldos Jenő

VAJDA JÁNOS LEVELE P. SZATHMÁRY KÁROLYHOZ

P. Szathmáry Károly (1831–1891), termékeny regény- és novelláíró, 1858-ban elfoglalja Máramaroszigeten a református líceum egyik tanári állását. Számtant és történelmet tanít. Fizetése évi hatszáz forint. 1862-ben felcseréli posztját a nagyenyedi főiskola rendes tanárságával.¹

Az előbbi helyről küldi írásait Vajda János *Nővilág* c. folyóiratába. Az a novella, melynek honoráriumáról itt szó van, *A kötlevel* címet viseli s két folytatásban jelent meg (*Nővilág*. III. 1859. 19–23, 35–40).

Később is megtartja kapcsolatát Vajdával, s a költő által 1863-tól szerkesztett Magyar Sajtó belső munkatársa lesz.²

Az alább következő Vajda-level azért érdekes, mert eddig egyetlen levelét sem ismertük P. Szathmáry Károlyhoz.³

Szövege így hangzik:

„Kedves Barátom!

Itt küldök 15 új forintot.

Nagyobb honoráriumot nem adhatok, ítéld meg magad, midőn nekem a kiadó az új pénz szerint is csak annyit fizet, mennyit régebbe, tehát havonként vesztek mintegy nyolcz forintot. Különben beszéled csak valamivel több félívnél. Emellett a lapot is megrendeltem számodra. Tehát ne dörgedelmeskedjél.

Öllelek. Isten áldjon meg!

Pest. febr. 17. 1859.

Kívül:

híved
Vajda János.”

„Tekintetes P. Szathmáry Károly úrnak
Máramaroszigeten”

A levél 21 × 13 centiméter nagyságú, egy lapból áll, barnás színű tintával.

Az eredeti példány Dr. Cenner Mihály (Budapest) tulajdonában van. Engedélyével közöljük.

Varga József

NÉGY ADY-LEVÉL JÁSZI OSZKÁRHOZ

Az Ady-életmű nagyon nagy értékkel gyarapodott, amikor az OSzK-ban FOND 114/D/ alatt leltározták Ady négy ismeretlen levelét Jászi Oszkárhoz. (Kunffy Lajos festő leszármazottai adták el az OSzK-nak.)

Olyan nagy érték ez a négy Ady-level, mintha *A halottak élén* 1914 őszéről négy Ady-verssel lenne gazdagabb.

¹ KOVÁCH Béla: P. Szathmáry Károly élete és művei. Kolozsvár 1911. 65–70; HORVÁTH Endre: P. Szathmáry Károly. Pápa 1928. 5.

² KOMLÓS Aladár: Vajda János. Bp. 1854. 112

³ BOROS Dezső: Vajda János levelezése. Studia Litteraria. V. Debrecen 1967. 53–67.